HE 291/2018 vp

kalastusalan työtä koskevan direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien lakien muuttamisesta

työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 8.1.2019

erityisasiantuntija Maija Mansikkaniemi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Keskeinen sisältö

- Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi merityösopimuslakia, merityöaikalakia, työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annettua lakia sekä laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettua lakia.
- Muutoksilla pannaan täytäntöön kalastusalan työtä koskeva neuvoston direktiivi (EU) 2017/159. Direktiivi on pantava täytäntöön viimeistään 15.3.2019.
- Liikenne- ja viestintäministeriö on osallistunut direktiivin täytäntöönpanon valmisteluun yhdessä Liikenne- ja viestintäviraston kanssa hallinnonalaa koskevin osin ja tukee esitystä ehdotetussa muodossa.

Laki laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 26 b §:n muuttamisesta

- Lain 26 b §:ään *Miehistöluettelo* ehdotetaan lisättäväksi uusi 4. momentti:

  ”Vähintään 24 metriä pitkän kalastusaluksen päällikön on toimitettava miehistöluettelon tiedot laivanisännälle maihin ennen aluksen lähtöä tai välittömästi lähdön jälkeen. Pyydettäessä laivanisännän on toimitettava miehistöluettelon tiedot Rajavartiolaitokselle.”

- Muutosehdotus perustuu direktiivin 12 artiklaan, jonka mukaan jokaisella kalastusaluksella on oltava miehistöluettelo, jonka kopio on toimitettava maissa oleville valtuutetuille henkilöille ennen aluksen lähtöä tai ilmoitettava maihin välittömästi aluksen lähdön jälkeen. Toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä, kenelle ja milloin kyseiset tiedot toimitetaan ja mitä tarkoitusta/tarkoituksia varten.

Vaikutukset

- Liikenne- ja viestintäministeriö pitää perusteltuna:
  - alle 24 metriä pitkien kalastusalusten poissulkemista direktiivin mahdollistamalla tavalla, koska tätä pienemmissä aluksissa aluksen miehityksessä ei ole tyypillisesti matkakohtaista vaihtelua.
  - miehistöluettelon tietojen toimittamista maihin valtuutetulle henkilölle, koska voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä asiasta direktiivin edellyttämällä tavalla.
- Velvollisuus toimittaa miehistöluettelon tiedot maihin on uusi ja koskisi toteutuessaan noin 26 kalastusalusta.
- Ehdotetun säännöksen perusteella Rajavartiolaitos voisi halutessaan pyytää aluksen laivanisännältä tietoja merihätään joutuneen aluksen miehistöstä.

Vaikutukset

- Muutosten tavoitteena on lisätä
  - suurimpien kalastusalusten miehistön turvallisuutta onnettomuustilanteissa
  - Rajavartiolaitoksen tiedonsaantioikeutta
- *Laivanisännän* käsite on hyvin laaja. Sillä tarkoitetaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) mukaan

  ”sellaista aluksen omistajaa tai koko aluksen vuokraajaa, joka joko yksinään tai yhdessä toisten henkilöiden kanssa käyttää tosiasiallista määräämisvaltaa alusturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä; laivanisäntään rinnastetaan tässä laissa sellainen henkilö, joka sopimuksen perusteella tai muutoin tosiasiallisesti hoitaa aluksen alusturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä”
- Tietojen toimittamisen tapa ehdotetaan jätettäväksi avoimeksi ja joustavaksi alusten pienen määrän vuoksi.

Kiitos!

maija.mansikkaniemi(at)lvm.fi

p. 029 534 2016

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ